

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 295/2019
16.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Буцкић, адвокат из ..., против туженог Културно просветног центра „Јован Шербановић“ из Жагубице, коју заступа правобранилац Општине Жагубица, ради поништаја решења о престанку радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1503/18 од 04.09.2018. године, у седници већа одржаној 16.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1503/18 од 04.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави, Судска јединица у Жагубици П1 11/16 од 23.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог бр. ... од ...2013. године и обавезе тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, тужба је одбачена у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоца врати на послове које је обављао пре престанка радног односа. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му по основу накнаде штете – изгубљене зараде, за период од 19.08.2013. године до 19.06.2017. године, исплати износ од 1.237.923,00 динара у појединачним месечним износима ближе одређеним овим ставом изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког износа, па до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да у корист тужиоца уплати тражене доприносе за социјално осигурање, на терет запосленог у висини и на начин ближе одређен овим ставом изреке. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да у име тужиоца на износе заостале зараде из става трећег изреке уплати тражене доприносе за социјално осигурање на терет послодавца у висини и на начин ближе одређен овим ставом изреке. Ставом шестим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж1 1503/18 од 04.09.2018. године, укинуо првостепену пресуду у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за поништај решења туженог број ... од ...2013. године и у наведеном делу

тужбу тужиоца одбацио. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за враћање на рад код туженог и у другом, трећем, четвртном и петом ставу изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. Погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на радном месту организатора културних активности. Решењем туженог бр. ... од ...2013. године, тужиоцу отказан уговор о раду бр. ... од ... године са пратећим анексима, на основу члана 179. став 1. тач. 2. и 3. и члана 31. став 1. Статута послодавца донетог 04.12.2009. године, због тога што је неоправдано одсуствовао са рада у периоду од 10.06.2013. године до 14.06.2013. године. Решење о отказу уговора о раду садржи поуку о правном леку, да се против истог може изјавити жалба Управном одбору туженог у року од осам дана од пријема решења. Жалба туженог против првостепеног решења је одбијена решењем Управног одбора туженог број 80/2013 од 08.10.2013. године. Другостепено решење садржи клаузулу да је његовим доношењем првостепено решење постало коначно, као и поуку о правном леку да незадовољна страна ради заштите својих права може покренути спор пред надлежним судом у року од 90 дана од дана пријема решења. Тужилац је поднео тужбу у овом спору 10.11.2014. године захтевајући поништај првостепеног решења туженог од 19.08.2013. године, којим му је отказан уговор о раду и престао радни однос.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев за поништај првостепеног решења тужене од 19.08.2013. године, налазећи да су испуњени услови из члана 179. став 1. тач. 2. и 3. Закона о раду, за отказ уговора о раду, пошто је тужилац неоправдано изостао са рада од 10.06.2013. године до 14.06.2013. године.

Поступајући у другом степену, Апелациони суд је укинуо првостепену пресуду и тужбу одбацио у делу којим је тужилац тражио поништај решења од ...2013. године. Разлози другостепеног суда односе се на примену члана 23. став 1. тачка 14. Статута туженог, који се у конкретном случају примењује. Ова одредба Статута предвиђа надлежност Управног одбора туженог за одлучивање о дисциплинској одговорности запослених. Статут предвиђа двостепеност поступка одлучивања у спору ради оцене

законитости одлуке о престанку радног односа, па предмет тужбеног захтева у таквом спору може бити само коначна одлука, односно одлука донета поводом приговора (жалбе) на првостепену одлуку. У овом случају, тужилац је тражио оцену законитости само првостепеног решења од 19.08.2013. године, које не представља коначну одлуку туженог и које због тога не ужива судску заштиту.

По оцени Врховног касационог суда, закључак другостепеног суда је правилан, будући да је тужбом у овом радном спору од 20.01.2014. године тужилац тражио само поништај првостепеног решења тужене од 19.08.2013. године, којим му је отказан уговор о раду, а не и другостепеног решења, које је коначно решење послодавца. Такође, тужиоцу је другостепеним решењем дата исправна правна поука у погледу рока за покретање радног спора пред надлежним судом. У правној поуци је наведено да је другостепено решење коначно решење у управном поступку и тужиоцу је дат рок од 90 дана од дана пријема те одлуке за покретање судског поступка. Према члану 195. ст. 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...) против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан а кога запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора је 90 дана од дана достављања решења (коначне одлуке послодавца), односно сазнања за повреду права. Сходно наведеном, правилни су разлози апелационог суда који се свде на то да је првостепени суд оценом законитости првостепеног решења поступао по неуредној тужби и одлучио о захтеву који не спада у судску надлежност, због чега је тужба правилно одбачена. Протеком рока из члана 195. Закона о раду, одлука о престанку радног односа постала је правноснажна, што доводи до губитка права на судску заштиту не само у погледу захтева да се поништи оспорено решење, већ и у погледу споредних захтева за враћање на рад, уплату доприноса и накнаду изгубљене зараде, применом члана 191. став 1. Закона о раду, због чега је правилно одбијен тужбени захтев за враћање на рад, накнаду штете и уплату доприноса. Из наведених разлога, наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић